

ZAMOSTEA (COMUNĂ, JUDEȚUL SUCEAVA)

Comună situată în partea de nord-est a județului Suceava, în apropierea cursului Siretului, la o distanță de aproximativ 35 de kilometri de reședința de județ. Comuna cuprinde 9 sate: Badragi, Ciomârtan, Cojocăreni, Corpaci, Lunca, Nicani, Răușeni, Tăutești și Zamostea, dintre care ultimul este probabil cel mai vechi, fiind amintit într-un document de cancelarie moldovenesc din anul 1490. Satul s-a aflat o lungă perioadă în stăpânirea mănăstirii Râșca. Una dintre cele mai vechi mențiuni despre romii din Zamostea datează din secolul al XVIII-lea, când recensământul populației din anii 1772- 1773 a înregistrat în acest sat 19 gospodării, între care și 1 rob rom.

Date statistice mai detaliate cu privire la romii din Zamostea apar începând cu secolul al XX-lea. În jurul anului 1902, satul făcea parte din comuna omonimă din județul Dorohoi și avea 1956 de locuitori. Recensământul general din 1930 a înregistrat în comuna Zamostea 1782 de locuitori, între care 8 evrei și 20 romi. După reorganizarea administrativă din 1931, teritoriul comunei Zamostea se mărește, ajungând să includă 8 din satele din ziua de astăzi, mai puțin Lunca.

Măsurile de deportare inițiate de regimul Antonescu au afectat în mod dramatic soarta romilor din Zamostea. În cadrul recensământului din mai 1942, Legiunea de Jandarmi Dorohoi a identificat în comună 20 de romi sedentari (4 familii) lipsiți de mijloace de trai și având, în unele cazuri, cazier. Pe lista finală a deportaților au fost incluși 13 romi nemobilizabili (3 familii), cărora le-au fost românzate bunurile și au fost escortați de către jandarmii locali în Dorohoi în jurul datei de 12 septembrie 1942. După ce au fost preluați de Legiunea de Jandarmi Dorohoi, cei 13 romi din Zamostea au fost escortați la gara din Dorohoi în data de 14 septembrie pentru a fi imbarcați în vagoane de tren având drept destinație Iași. După o scurtă staționare în Iași, aceste vagoane au fost atașate trenului special E7 Iași- Tighina, care a pornit spre Transnistria în dimineața zilei de 16 septembrie 1942. Cele 3 familii din Zamostea au fost strămutate în comuna Balșoi-Karanika, județul Oceakov, iar în decembrie 1942 două dintre ele au înaintat Comisiei a II-a Karanica cereri de repatriere pe motiv că dețineau case în comuna natală și aveau rude de gradul I în rândurile armatei. Legiunea de Jandarmi Dorohoi a cercetat cererile în ianuarie 1943 și a dat aviz nefavorabil în ambele cazuri.

Surse:

U.S.H.M.M., RG-25.050M 'Selected Records from Various Archives of Romania Concerning Roma', D.A.N.I.C., Rola 3, Fond Inspectoratul General al Jandarmeriei, Dosar nr. 203/1942, f. 138, 141.

U.S.H.M.M., RG-25.050M 'Selected Records from Various Archives of Romania Concerning Roma', D.A.N.I.C., Rola 2, Fond Inspectoratul General al Jandarmeriei, Dosar nr. 127/1942, f. 92, 133.

U.S.H.M.M., RG-25.050M ‘Selected Records from Various Archives of Romania Concerning Roma’, D.A.N.I.C., Rola 4, Fond Inspectoratul General al Jandarmeriei, Dosar nr. 43/1943, vol. I, f. 61- 61v; vol. II, f. 25, 101v

Cihodaru, Constantin, Ioan Caproșu și Nistor Ciocan, ed. 1980. *Documenta Romaniae Historica, seria A (Moldova)*, vol. III (1487- 1504). București: Editura Academiei Republicii Socialiste România, doc. nr. 73, pp. 137- 138.

Dmitriev, P.G., 1975. *Moldova în epoca feudalismului*, vol. 7, partea I. Chișinău: Editura “Știința”, p. 344.

Institutul Central de Statistică București, 1938. *Recensământ general al populației din 1930 (RGP)*, vol. II, *Neam, limbă maternă, religie*, partea 1, *Neam, limbă maternă*. București: Editura Institutului Central de Statistică, pp. 184- 185.

Lahovari, George Ioan, Constantin I. Brătianu și Gheorghe G. Tocilescu, 1902. *Marele dicționar geografic al României*, vol. 5. București: Stabilimentul grafic J.V. Socec, p. 782.

Moldovanu, Dragoș, coord. 1991. *Tezaurul toponimic al României. Moldova. Repertoriul istoric al unităților administrativ-teritoriale (1772–1988)*, vol. I, partea 1, *Unități simple (Localități și moșii): A-O*. București: Editura Academiei Române, p. 1340.